

ואלו מגלחין פרק שלישי מועד קטן י"א.

ושווה על יריכו. המוטיין אבל לא צידו זין אכזעמיו וצפלק כדך
חול: גב' לאחרים בטובה. ולא בשכר: מערים ומוכר שלו. כן
עושה כל ימות החג: כדי פרנסתו. בהרווחה ולא מיירי זמני שאין
לו מה יאכל: אבל לא באכז. שמולה זכוטו כדי שיוכל לשחזרו יפה:

מתני' הקובר ממו שלשה ימים
קודם הרגל. הואיל ועיקר אצילות
אינו אלא שלשה ימים: צטלה ממנו
גורם שצטלה. ללאחר הרגל אינו
צריך לנמנו יומת: שמונה ימים.
קודם הרגל צטלה ממנו גורת שלשים
דהואיל והתחיל יום אחד מן השלשים
אינו צריך לשמור כלום לאחר הרגל
דין שלשים אלא * מותר לאלתר
בזכבות צגיהון ומספורת: שש
עולה. אירע שצטלה זמני אצלו עולה
למנין שצטלה: ואינה מפסקה. ללאחר
שצטלה צריך להשלים שצטלה ימי אצלות
עם השצת: והרגלים מפסיקין.
דכי קבר ממו שלשה ימים קודם
הרגל מפסיק האצילות לגמרי ולאחר
הרגל אין משלים כלום: ואין עולין.
דכי קבר ממו צתוך הרגל דלא צטלה
ממנו גורת ז' אין ימי הרגל עולין
למנין ז' ימי אצילות אלא לאחר הרגל
צריך לישב ז' ימי אצילות זו היא
סברתה: אבל בהעתק מנאמתי ואין
עולין דכי קבר את ממו שני ימים
לפני הרגל דלא צטלה ממנו גורת
שצטלה אין ימי הרגל עולין למנין
שצטלה ימי אצלו אלא לאחר הרגל
צריך לישב ה' ימי אצילות להשלים
לשני ימים שנהג לפני הרגל (ה) ואני
אומר כי טעות סופר הוא דמה
שזכר * שלשה ימים לפני הרגל לאו
דוקא ואפילו שעה אחת לפני הרגל
צטלה ממנו גורת שצטלה דהרגל
מפסיק: משחרז צים המקדש.
שחין לעגרת שגלומין כל ז' ואינו
אלא יום אחד: כשצת. ודינו כשצת

הגהות הב"ח

(א) הש"ס ד"ה ואין עולין
כו' (ואני אומר כי טעות
סופר הוא וכו' דהרגל
מפסיק) חז"מי וכו' דכדי
פשוט שצטלה תלמיד טועה
כצו צגליון דהא מותר
לקמן דף כ דלמנא דין
[דוקא שלשה ימים]:
(ב) מותר ד"ה וטווח כו'
לא מניח התר בזה כן
פירש כי ואפילו ע"י הדמק
אסור ועל יהודי אחד:

גליון הש"ס

רש"י ד"ה שמונה
ימים וכו' מותר לאלתר
בהבבובות. ע"י יצמות דף
ממ ע"ל כש"י ד"ה מקום
שמונה ועין לקמן דף כג
ע"ל חו"ט ד"ה כל שלשים:
ד"ה ואין עולין וכו' ג'
לאו דוקא. קשה לי ה' ה'
בהדא מנאחר לקמן דף כ
ע"ל דלמנא דמתני' דהא
ג"י דוקא כדלמנא שש
הלכה כמתנא דין דלאחר
שלשה ז"ע: תוס' ד"ה
ויחזרו וכו' אפי' שריחא
דלאו מלאכה. ע"י עולין דף
יע ע"כ חו"ט ד"ה מכתב:

מוסף רש"י

בטלה הימנו גורת
שבעה. שאין צריך להשלים
אחר הרגל ז' ימי אצילות,
דכיון דעיקר האצילות היינו
ג' ימים ראשונים הוו קודם
לרגל, ציטל הרגל את
האחרונים (ב"ר י"ח).
שמונה. אם קברו ח' ימים
לפני הרגל, כיון דיום אחד
של שלשים היה קודם הרגל
ציטל הרגל ממנו גורת
שלשים (ש"ס).

א ושווה על יריכו תכלת לציציתו: גב' ת"ר
כותב אדם תפילין ומוזות לעצמו ושווה על
יריכו תכלת לציציתו ולאחרים בטובה דברי
רבי מאיר ר' יהודה אומר מערים ומוכר את
שלו וחוזר וכותב לעצמו ר' יוסי אומר כותב
ומוכר כדרכו כדי פרנסתו אורי ליה רב לרב
חננאל ואמרי לה רבה בר בר חנה לרב
חננאל הלכה * כותב ומוכר כדרכו כדי
פרנסתו: ושווה על יריכו תכלת: ת"ר שווה
אדם על יריכו תכלת לציציתו אבל לא באבן
דברי ר' אליעזר וחכמים אומרים אף באבן ר'
יהודה אומר משמו באבן אבל לא בפלך
וחכמים אומרים בין באבן בין בפלך אמר רב
יהודה אמר שמואל וכן א"ר חייא בר אבא
א"ר יוחנן הלכה בין באבן בין בפלך והלכה
כותב כדרכו ומוכר כדי פרנסתו: מתני'
(ה) הקובר את ממו שלשה ימים קודם לרגל
בטלה הימנו גורת שבעה שמונה בטלו
הימנו גורת שלשים מפני שאמרו ז' שבת עולה
ואינה מפסקת ד' רגלים מפסיקין ואינן עולין
ר' אליעזר אומר שמוכר בית המקדש * עצרת
כשבת רבן גמליאל אומר * ראש השנה ר"ח
הכפורים כרגלים וחכמים אומרים * לא כדברי
זה ולא כדברי זה אלא * עצרת כרגלים ראש
השנה ויוה"כ כשבת: גב' אמר רב גורת
בטלו ימים לא בטלו וכן א"ר הונא גורת
בטלו ימים לא בטלו ורב ששת אמר אפילו
ימים נמי בטלו כו"מ ימים לא בטלו שאם לא
גילח ערב הרגל אסור לגלח אחר הרגל
והתניא

דעולה ואינה מפסקת: ראש השנה שצתה. הואיל ואינו אלא יום
אחד: גב' גורת. שלשים צטלו אבל ימים לא צטלו שלשים יום
לא צטלו דעדיין תלוין ועומדים: מאי טעמא ימים לא צטלו.
כלומר באיזה ענין לא צטלו ימים: שאם לא גילה ערב
הרגל. דכי צטלו גורת שלשים ואיבעי ליה לגלותי ערב
הרגל ולא גילח: אסור לגלח אחר הרגל. כל שלשים יום:
והתניא

ומשווה על יריכו תכלת לציציתו. פירוש ע"י שניו אצל בתפילין
אז אפשר שנינו שצריך כתיבה תמה ובעשיית תפילין
וזניית לא איירי בזמניו ושמה אין איסור כי אם בכתיבה וטויה ומה
שנהגו לכתוב צעוגל לא מזניו הימר (ה) וכן פירש בתוספות הרב
שצטל רבו ואפילו על ידי הדמק על

יהודי אחד שתפוס היה התיירו דזומק
גם על ידי היפוך שהוא נקרא מצד
אחר לא היו מתיירין וגם אי לא אסור
משום מלאכה הא אסרינן * אפילו
טירחא דלאו מלאכה צפרק קמא
(דף 7.) מיהו נהגו לומר דמתני' לא
איירי על ידי היפוך ויש כותבין על

ידי חילוק האות וכן היה עושה רבי
זקני והיו"ד שאז אפשר היה אומר
בצטת הפוך: רבי יהודה אומר
במערים. ללאכה ממחיר יומת מרבי
מאיר שהתיר לאחרים וצתוספות
פירשו דרבי מאיר אינו מתיר אלא
בהערמה ולא הצמני: רבי יוסי
אומר בותב ומוכר כדי פרנסתו.
דשרי לגמרי לאחרים שצטל דוקא
דכי פרנסתו וללאכה מיקל מכולהו
וכן פ"י ה"ר"א עוד פ"י דכולהו הוי
שרי כדי פרנסתו דאין לו מה יאכל
ולא איירי אלא כשיש לו מה יאכל
ומחמיר רבי יוסי יותר מכולהו ולישנא
לא משמע הכי דהוה ליה למימר אינו
כותב אלא כדי פרנסתו מיהו צמילתא
דרבי יהודה קשה נמי קלת דהוה ליה
למימר אינו כותב אלא כדי פרנסתו

על ידי אחרים או על ידי הערמה
והשתא מתני' אמר רבי מאיר ויש
מפרשים דכדי פרנסתו נמי לא משמע
דאין לו מה יאכל (ז) שרי דהואיל דזוכך
מזוה מותר להשתכר צה דצתנס לא
יראה לעשות רב צמילתא פירש
במסופות הרב דפליגא אכולהו ומנא
אחר הוא וה"ר יונה פירש דאתיא
כתנא קמא והכי פירושו אין כותבין

ספרים תפילין ומוזות כדי למוכרם או כדי להניחם ועוד פ"י דאתיא
כרבי יוסי לפי מה שפירש שרבי יוסי ממחיר ואין ראה מכאן
שמונת להניח תפילין דלמנא רבי מאיר ורבי יהודה לטעמייהו דסבירא
להו פרק המוצא תפילין (עירובין דף 15: ושם) שצת זמן תפילין [ורב]
ורבה צר צר חנה נמי הכי מ"ז סברי ואע"ג דכולהו אמוראי דפרק
הקומץ רבה (מנחות דף 10: ושם) משמע דאתי להו שצת לאו זמן תפילין
הוא אצל ר' יחזקאל בן אברהם היה מציא מן הירושלמי להתיר להניח

דלומר צירושלמי חד נר גס ארבע תפיליו צחולא דמועדא אתא לקמיה דרב חננאל פ"י שכתוב לו לפי שהיה סופר כדאיתא בצמגילה (דף י"א):
שלחיה לקמיה דרבה צר צר חנה אמר ליה זיל הב ליה תפילין ואת כתב לך דתנן כותב אדם תפילין לעצמו אתא לקמיה דרב אמר ליה
כתוב ליה פירוש צלה הערמה מתני' פליגא על רב כותב אדם תפילין ומוזות לעצמו הא לאחר לא רב פתר לה בכותב להניח פירוש רב
מעמיד השמנה להניחם אחר המועד אבל להניחם במועד שרי ובהלכות גדולות פסק דאסור להניח תפילין צחולו של מועד ולטעם ששמעט
צצות וימים טובים וימים ימימה מסתבר שפיר דממעט חולו של מועד ולמנא דדריש (מנחות דף 10: וי) מלך לאות ילאו שצתות וימים טובים
שהו צצתמן אותם לפי לומר לפי שאין עושין מלאכה כי אם בצד האצד אבל קשיא למנא דפרשית לעיל (דף 7. ד"ה משקין) דמלאכה דחול
המועד מדרכין הכי ממעט להו יש לומר הואיל ואוכל מנה ויושב צכוכה אין צריך אות ואם הוא אמת דצחול המועד חייב בתפילין יש
לומר הואיל ועושין מלאכה צו אין אות וימים ימימה נמי לא ממעט אלא יום טוב דחלוק משאר ימים: ה' קו"ב את בות. להכי נקט
קובר דאצילות מתחלת משעת סתימת הגולל כדלמרינן לקמן (דף 10: מ): ש"ר ששה ימים. כך הוא עיקר אצילות לכמה מיני ואמרינן
לקמן (ש"ס): שלשה ימים לכי: מ"א שבעה ימים. הכא הוה נוחא טפי לגרום ימים לענין מאי לא צטלו ואין צריך להגיה דהיא היא:
ש"אם לא גילח ערב הרגל כו'. ונראה לי דה"ה לא כיצם ולא רחץ ערב הרגל אס מוצר ולכנס מצבער יו"ט ולא כיצם ולא
רחץ לא כיצם צרגל והשתא נוחא הא דקתני גורת שצעה צטלו הא ימים לא צטלו ומיהו קשיא לן דקאמר צמנון שצתם שצתות שצתות

שלשה מצטלת גורת שצעה אפילו לתנא קמא דמצטלת אפילו ימים שצתא אצא שאלו ראה למנות שלשים שצטלו לגמרי אפילו גמול והרי"ן
פ"י דדוקא לא גילח אצל לא כיצם לא דמותר לכנס אפילו לא כיצם שהוא צורך גדול ואין יותר ראה לי טעמו דאם הוא צורך גדול כ"ש
שיש לנו לקנסו צשלא עשה קודם הרגל ונכנס צרגל ולפירוש הקונטרס דמפרש לקמן שאם חל שלישי להיות ערב הרגל שאסור צרחיה
עד הערב זהו עד שחשכה אס כן לא שייך לקנסו צמה שלא רחץ ולא כנס וא"כ ימים לענין מאי לא צטלו גבי שצעה מיהו יש לומר דאם
לא רחץ צרגל אסור לרחוך אחר הרגל ועוד יש לומר אצד דנקט סיפא גורת נקט צרישא גורת ועוד נראה לי דרישא ה"פ שלשה ימים
צטלה גורת שצעה הא שני ימים לא צטלה גורת מ"מ פ"י אמת מדקאמר צמנון שצתם שצתות שצתה גורת ז' כ"י משמע שזה
פשוט אפילו לת"ק והשתא מימה לי דכי משני שאם לא גילח צו תינח סיפא אצל צרישא דקאמר צטלה הימנו גורת ז' אמאי נקט גורת
ולענין מאי קאמר ימים לא צטלו וי"ל דאצד דנקט סיפא גורת תנא נמי רישא גורת ועוד נראה לי דרישא ה"פ שלשה ימים צטלה גורת ז'
הא שני ימים צטלו גורת הא ימים לא צטלו לענין דנוהג דברים שצניעא:

ההתניא
ספרים תפילין ומוזות כדי למוכרם או כדי להניחם ועוד פ"י דאתיא
כרבי יוסי לפי מה שפירש שרבי יוסי ממחיר ואין ראה מכאן
שמונת להניח תפילין דלמנא רבי מאיר ורבי יהודה לטעמייהו דסבירא
להו פרק המוצא תפילין (עירובין דף 15: ושם) שצת זמן תפילין [ורב]
ורבה צר צר חנה נמי הכי מ"ז סברי ואע"ג דכולהו אמוראי דפרק
הקומץ רבה (מנחות דף 10: ושם) משמע דאתי להו שצת לאו זמן תפילין
הוא אצל ר' יחזקאל בן אברהם היה מציא מן הירושלמי להתיר להניח

דלומר צירושלמי חד נר גס ארבע תפיליו צחולא דמועדא אתא לקמיה דרב חננאל פ"י שכתוב לו לפי שהיה סופר כדאיתא בצמגילה (דף י"א):
שלחיה לקמיה דרבה צר צר חנה אמר ליה זיל הב ליה תפילין ואת כתב לך דתנן כותב אדם תפילין לעצמו אתא לקמיה דרב אמר ליה
כתוב ליה פירוש צלה הערמה מתני' פליגא על רב כותב אדם תפילין ומוזות לעצמו הא לאחר לא רב פתר לה בכותב להניח פירוש רב
מעמיד השמנה להניחם אחר המועד אבל להניחם במועד שרי ובהלכות גדולות פסק דאסור להניח תפילין צחולו של מועד ולטעם ששמעט
צצות וימים טובים וימים ימימה מסתבר שפיר דממעט חולו של מועד ולמנא דדריש (מנחות דף 10: וי) מלך לאות ילאו שצתות וימים טובים
שהו צצתמן אותם לפי לומר לפי שאין עושין מלאכה כי אם בצד האצד אבל קשיא למנא דפרשית לעיל (דף 7. ד"ה משקין) דמלאכה דחול
המועד מדרכין הכי ממעט להו יש לומר הואיל ואוכל מנה ויושב צכוכה אין צריך אות ואם הוא אמת דצחול המועד חייב בתפילין יש
לומר הואיל ועושין מלאכה צו אין אות וימים ימימה נמי לא ממעט אלא יום טוב דחלוק משאר ימים: ה' קו"ב את בות. להכי נקט
קובר דאצילות מתחלת משעת סתימת הגולל כדלמרינן לקמן (דף 10: מ): ש"ר ששה ימים. כך הוא עיקר אצילות לכמה מיני ואמרינן
לקמן (ש"ס): שלשה ימים לכי: מ"א שבעה ימים. הכא הוה נוחא טפי לגרום ימים לענין מאי לא צטלו ואין צריך להגיה דהיא היא:
ש"אם לא גילח ערב הרגל כו'. ונראה לי דה"ה לא כיצם ולא רחץ ערב הרגל אס מוצר ולכנס מצבער יו"ט ולא כיצם ולא
רחץ לא כיצם צרגל והשתא נוחא הא דקתני גורת שצעה צטלו הא ימים לא צטלו ומיהו קשיא לן דקאמר צמנון שצתם שצתות שצתות

שלשה מצטלת גורת שצעה אפילו לתנא קמא דמצטלת אפילו ימים שצתא אצא שאלו ראה למנות שלשים שצטלו לגמרי אפילו גמול והרי"ן
פ"י דדוקא לא גילח אצל לא כיצם לא דמותר לכנס אפילו לא כיצם שהוא צורך גדול ואין יותר ראה לי טעמו דאם הוא צורך גדול כ"ש
שיש לנו לקנסו צשלא עשה קודם הרגל ונכנס צרגל ולפירוש הקונטרס דמפרש לקמן שאם חל שלישי להיות ערב הרגל שאסור צרחיה
עד הערב זהו עד שחשכה אס כן לא שייך לקנסו צמה שלא רחץ ולא כנס וא"כ ימים לענין מאי לא צטלו גבי שצעה מיהו יש לומר דאם
לא רחץ צרגל אסור לרחוך אחר הרגל ועוד יש לומר אצד דנקט סיפא גורת נקט צרישא גורת ועוד נראה לי דרישא ה"פ שלשה ימים
צטלה גורת שצעה הא שני ימים לא צטלה גורת מ"מ פ"י אמת מדקאמר צמנון שצתם שצתות שצתה גורת ז' כ"י משמע שזה
פשוט אפילו לת"ק והשתא מימה לי דכי משני שאם לא גילח צו תינח סיפא אצל צרישא דקאמר צטלה הימנו גורת ז' אמאי נקט גורת
ולענין מאי קאמר ימים לא צטלו וי"ל דאצד דנקט סיפא גורת תנא נמי רישא גורת ועוד נראה לי דרישא ה"פ שלשה ימים צטלה גורת ז'
הא שני ימים צטלו גורת הא ימים לא צטלו לענין דנוהג דברים שצניעא:

ההתניא
ספרים תפילין ומוזות כדי למוכרם או כדי להניחם ועוד פ"י דאתיא
כרבי יוסי לפי מה שפירש שרבי יוסי ממחיר ואין ראה מכאן
שמונת להניח תפילין דלמנא רבי מאיר ורבי יהודה לטעמייהו דסבירא
להו פרק המוצא תפילין (עירובין דף 15: ושם) שצת זמן תפילין [ורב]
ורבה צר צר חנה נמי הכי מ"ז סברי ואע"ג דכולהו אמוראי דפרק
הקומץ רבה (מנחות דף 10: ושם) משמע דאתי להו שצת לאו זמן תפילין
הוא אצל ר' יחזקאל בן אברהם היה מציא מן הירושלמי להתיר להניח

צח א ב מ"י פ"ו מהלכות
י"ט הלכה יג טושיע
א"ת ס"י תקמה סעף ג:
צ"ב ג מ"י פ"י מהלך אבל
הלכה א סגנון ענין צ
טושיע י"ד ס"י ט סעף א:
ק ד מ"י שם הלכה ג
טושיע שם ס"י ש"ט
סעף [א] צ וטושיע א"ת
סימן תקמה סעף ז:
קא ה מ"י שם טושיע
י"ד סימן ש"ט סעף
ו וטושיע א"ת סימן
תקמה סעף [א]:
קב ו מ"י שם טושיע י"ד
שם סעף ח:

רבינו חננאל

ת"ר כותבים תפילין
ומוזות לעצמן, ולאחרים
בטובה, דברי ר' מאיר, ר'
יהודה אומר מערים ומוכר
וחוזר וכותב לעצמו, ר'
יוסי אומר כותב ומוכר
כדרכו כדי פרנסתו. אורי
לרבו רב לרב חננאל הלכה
כותב ומוכר כדרכו כדי
פרנסתו. וטווח אדם על
יריכו תכלת לציציתו.
אסיקנא אמר רבי יהודה
אמר שמואל, וכן אמר ר'
חייא בר אבא אמר ר'
יוחנן, טווח אדם בין באבן
בין בפלך. והלכה כותב
ומוכר כדי פרנסתו. מתני'
הקובר את ממו ז' ימים
קודם להרגל בטלה הימנו
גורת שבעה, קברו קודם
לרגל שמונה ימים בטלה
הימנו גורת שלשים, מפני
שאמרו, שבת עולה ואינה
מפסקת רגלים מפסיקין
ואינן עולין. כו'. אמר רב
גזירות בטלו ימים לא
בטלו. פ"י גזירות בטלו,
נדחו גזירות האבילות גבי
הרגל, שיש לו לגלח
והולות זה מגזירות
האבילות. ואם לא גילח
ערב הרגל אסור לו לגלח
אחר הרגל, כי ימים לא
בטלו.